

Formaðurin í Føroya Jarðarráð, Fritleif Joensen:

Stavnhaldið — sjálvbjargin við drekkimjól

— og fáa gongd á kjøtframleiðsluna

Tað restar lítið í, at vit færoyingar eru sjálvbjargin við drekkimjól. Tann útbýgging, sum byrjaði innan jarðarbrúkið seinast í 70-unum, har stóðið varð lagt undir øktari mjólkframleiðslu og býgging av einum mjólkarkirki, hevur gjørt, at mjólkframleiðslan eftir umleið 10 árum er vaksin við sløkum 4 mill. l. til umleið 6 mill. litrar í dag.

Formaðurin í Føroya Jarðarráð, Fritleif Joensen, dylur ikki yvir, at júst henda gongdin hevur verið ein hin besta og mest spennandi, tað tíð hann hevur sitið sum formaður í Føroya Jarðarráð.

Hann er fegin um, at Jarðarráðið á sinni var við til at figgja tær neyðugu iløgurnar í økta mjólkframleiðslu, tí úrslitið siggja vit í dag. Okkum restar bert umleið 1–2 mill. litrar til vit eru heilt sjálvbjargin við drekkimjól.

Jarðarráðið stuðlar teimum, sum fara í gongd við slíka framleiðslu, og í lötuni eru eini fyra nýggj fjós í umbúnað ella í gerð. Tey eru í Svinoy, á Trøllanesi, Millum Fjarða og í Skopun.

Fritleif Joensen heldur, at vit eiga at steðga á við at gera fleiri ilögur í mjólkframleiðslu, tá vit hava rokkið stavnhaldinum: 8 mill. litrar av drekkimjól. Sjálvur heldur hann góður møguleiki er at røkka á mál innan ikki so langa tíð.

Jarðarráðið fær nógvar fyrispurningar frá ungum og røksum monnum, sum fegnir vilja fáa ein garð. Í lötuni er so eingin garður tøkur. Men hava menn atgongd til jørð og eru hugaðir at dyrka upp úr nýggjum, so rættir Jarðarráðið teimum fegið eina hjálpanði hond.

Fritleif Joensen sigur, at vit enn innflyta ov nógv av stráfóðuri. Hann heldur vit eiga at velja so nógv úr nýggjum, at vit

slæppa undan at innflyta stráfóður.

— Skal ein bóndi reka lomsama vinnu, so er fyrirtreitin eisini tann, at vit eiga nógv og gott stráfóður.

Jarðarráðið er tí til reiðar at stuðla teimum, sum vilja velja úr nýggjum, sigur hann.

Kjøtið!

Men sær tað bjart út á mjólkarkøkinum, so sær meira svart út, tá talan er um at gera nýtslu av

neytakjøtinum.

Fritleif Joensen vónar tó, at gongd fer at koma á framleiðslu av føroyskum neytakjøti. Hann heldur vit eiga at gera ætlanina um sláturvirkni til veruleika.

Men tað er tó ikki bara at siga tað. Tí sum stóðan er í dag, har føroyska kjøtið skal kappast við studningsframleitt útlendskt kjøt, har er tað ikki kappingarfort.

Tað er tí min stóra vón, at politikararnir

duga at innsiggja hetta og taka til eftirtektar ynskið hjá jarðarbrúkarum um at fáa ein prisjavninargrunn. Slíkur grunnur skal gera tað møguligt hjá føroyskum bóndrum at reka vinnu við neytakjøti.

— Men tann stóra óvissan, sum ræður á hesum øki, ger, at eingin bóndi hættar sær undir slíka framleiðslu, sigur hann og visir á, at henda óvissan hevur verið ein stórir kleppur fyri landbúnaðin leingi, og er tað enn.

Tað var í tøkum tíma, at vit fingur mjólkarkirkið, og nú er tíðin komin til, at vit fáa gongd á kjøtframleiðsluna eisini, sigur formaðurin í Jarðarráðnum.

Seyðurin

Annars er hann fegin um gongdina innan seyðarbrúkið, tí har visir tað seg, at menn gera nógv fyrri at fáa meira burtur úr. Fleiri lomb koma undan og vit fáa meiri kjøt, men tað kemur neyván tann dagur, tá vit vera sjálvbjargin við seyðakjøti, heldur Fritleif Joensen.

Hann sigur annars, at tíðin er komin hartil, at vit eiga at broyta reglurnar fyri Jarðargrunnin. Landið letur 6 mill. kr. til grunnin um árið, men loyvt er ikki at læna meira enn upp í 70.000 kr. um árið og hetta kann vera rættiliga óheppið. Tí mugu gerast ajourføringar, heldur hann.

Uppá fyrispurning, um ikki jarðarlógin í fleiri mátar hevur verið ein forðing fyri menning av jarðarbrúkinum, sigur Fritleif Joensen, at henda lóg í mangar mátar er avoldað, men hann heldur tó ikki, at hon hevur forðað fyri útbýgging av landbúnaðinum í landinum. Men nú er tað góða so kortini hent, at politikararnir hava samtykt at broyta lógina.

Og vit spurdu formannin í Jarðarráðnum, hvørja viðmerking hann hevur til kjakið um úttanbiggjardjörðina. Hann sigur:

— Tað er gott, at vit fáa eitt orðaskifti um jarðarspurningar yvirhøvur. Hvat viðvikur úttanbiggjardjörðini, so er greitt, at vit einki kunnu gera við hana. Tí hon er ognarjörð. Vit royna tó at eggja monnum og kvinnum til at gera nakað við jörðina við at geva lán til útbýgging av jarðarbrúkinum.

— Men heldur tú, at allir garðarnir í landinum í dag fáa nóg nógv burtur úr jörðini og tí hon kann geva?

— Ávisir garðar kunnu úttan iva geva meiri av sær og hevði tað eisini verið meira hugaligt, um øll festini fingur sum mest burtur úr.

Fritleif Joensen visir annars á, at tað er ein treyt fyri festarar, at teir skulu bøgva á garðinum.

jan

Minningarorð um Otto Gram, jarðarbrúkara

Nú 5. mai í ár andaðist Otto Gram, jarðarbrúkari í Øravikarlíð, 72 ára gamal.

Umfamt fleiri álitistørv, so sum í samkomuni, kommununi og javnaðarflokkinum, var Otto eisini nevndarlimur í Føroya Brunatrygging í átta ár, harav trý sum formaður.

Otto varð valdur í Jarðarráðið av javnaðarflokkinum í trý fylgjandi skeið, ella 12 ár tilsamans, og tað var her, ið vit komu at kennast.

Hann var altíð positívur fyri tí nýggja, fegnaðist um framburð innan landbúnaðin og vildi altíð virka við til, at jarðarbrúkið varð so fjelbroytt sum møguligt.

Við jarðarferðina varð m.a. borið fram,

at Otto var visur maður, álitismaður og trúfastur, og hetta sermerkti eisini henda mann í arbeiðinum, vit vóru saman um.

Friður veri við minninum um Otto Gram.

Fritleiv